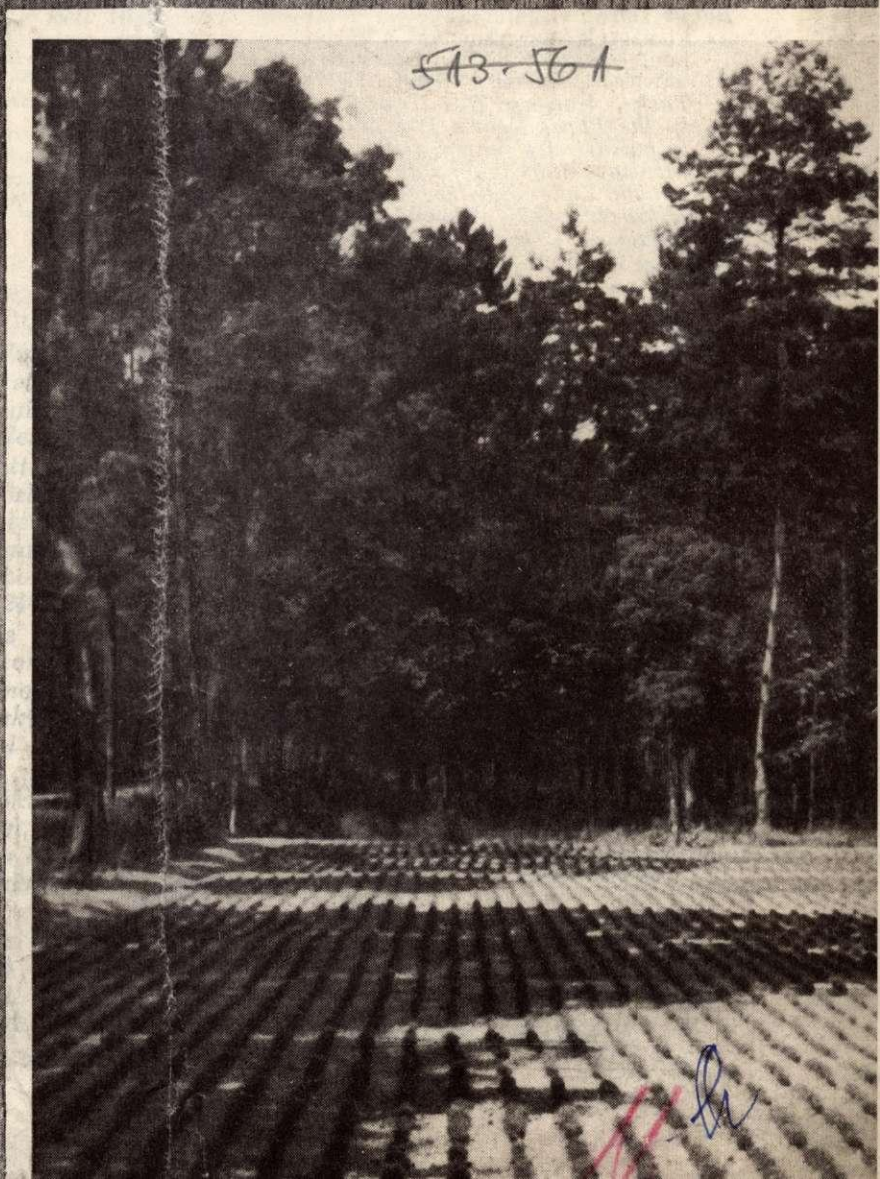

ERDÉSZETI LAPOK

ERDÉSZETI
LAPOK

513-561

LXXXV. ÉVFOLYAM
11
1949. NOVEMBER

Handwritten signature or initials in blue ink.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜ
A MŰSZAKI ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYI E
SÜLETEK SZÖVEISEGE TAGJÁNAK KOZLC
LXXXV. ÉVFOLYAM 1949 NOVEM

ЛЕСНАЯ ГАЗЕТА

Журнал Государственного Лесоводст
ного Общества (1866.)

REVUE FORESTIÈRE

Organe de l'Association Forestière Hongroise (18

JOURNAL OF FORESTRY

Periodical of the Hungarian Forestry Association (18

FÖRSTLICHE BLÄTTER

Zeitschrift des Ungarischen Landesforstvereins (186

Felelős szerkesztő: Madas András.

Szerkesztő bizottság: Babos Imre, Benedek Attila, Bezzegh
Zoltó, Iby Gábor, Molnár István, Osváth István, Perényi
Márta, Roller Kálmán, Speer Norbert, Vas Márton

Megindították 1862-ben

AGNER KÁROLY és DIVALD ADOLF

Megjelenik minden hó 15-én

Szerkesztőség:

Budapest, V. Bajcsi-Zsilinszky-út 72. l. em.

Telefon: 122-977. Postatakarépenztári csekk száma: 602.

TARTALOM:

Содержание. — Sommaire. — Contents. — Inhalt.)

Osváth István: Munkáskádereink szakmai továbbképzéséről

Babos Imre: Csemeteneve ési feladatok, célkitűzések és eredmények a hároméves tervben. — Задачи по выращиванию посадочного материала, наметки и итоги трехлетнего плана. — Tasks, Aims and Results of Plant-Growing in the Three Year's Plan. — Problème de la culture des plants, fixation des buts et résultats dans le plan de trois ans. — Aufgaben, Ziele und Erfolge der forstlichen Pflanzenzucht während des Dreijahresplanes. [634.956.4:338.984.3(439)]

A szovjet kutatás eredményei. — Достижения советских научно-исследовательских работ. — Résultats des recherches faits en URSS. — Results of Researches in the URSS. — Erfolge der Sowjetischen Forschung.

Dr. Vasziljev, P. B.: Az erdészeti tudomány világnézeti kérdéseiről. — Некоторые вопросы идейно-теоретического уровня работников лесного хозяйства. — Ideological Aspects of Forest Science. — Sur les questions de sciences forestiers dans la conception du monde. — Weltanschauliche Fragen der Forstwissenschaft. [634.92:335.5(47)]

Jegorov: Az altáji erdőkben. — In the Forests of the Altai Mountain. — In den Wäldern des Altai-Gebirge

Az Erdészeti Tudományos Intézet közleményei. — Доклады Научно-Исследовательского Института. — Communications de l'Institut scientifique forestier. — Communications of the Institution for Forest Science. — Mitteilungen des Forstlichen Forschungsinstitutes.

Roller Kálmán: Az alföldfásítás problémáinak kérdéseiről. — Проблематика облесения Венгерской Низменности (Алфелда). — The problem of the Afforestations on the Great Plain. — Les problèmes du reboisement de la Grande Plaine Hongroise. [634.957.44(439)]

János: Adatok a hazai vöröstölgy fejlődéséről. — Данные о развитии отечественного дуба красного (Quercus rubra). — Contributions to the Growing of Quercus rubra Hungary. — Données sur le développement du chêne rouge (Quercus rubra) du pays. 4.97:582.631(439) 258

tapasztalatsere. — Нововведение, Обмен опытом. — Innovations, échange d'expérience. — Innovations, Change of Experiences. — Neuen, Erfahrungsaustausch.

Az újítási mozgalom az ötéves országfásítási terv szolgálatában (Speer Norbert) 261

Megindult az alföldfásítási tapasztalatsere mozgalom. (Lády Géza) 262

— Литература. — Bibliographie. — Reviews — tur.

ek—Fialla: Die Harzgewinnung in Preussisch-Regenwald. (Dr. Bokor Rezső) 263

öldi Lapszemle 263

— Различные. — Divers. — Notes. — edenes.

ztergomi erdésziskola jubileumi évkönyve 264

nyvtári Dokumentációs Központ forrásainak és kiadásában megjelent szovjet erdészeti 264

írók az Egyesületben 264

szó az Országos Erdészeti Egyesület november 18-án tartandó közgyűléséről.

: A hároméves tervben létesített pépiniert. — Une pépinière installée au plan de 3 ans. (Photo: Sárkány).

Az Országos Erdészeti Egy

tagdíj fejében kapják

A MŰSZ-ÉRTESÍTŐT MIND

UNK DÍJTALANUL KAPJA!

MUNKÁSKÁDEREINK SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSÉRŐL

Osváth István

Az Erdészeti Lapok feladata egyebek között az, hogy erdőgazdasági üzemünk szocialista építése szempontjából fontos kérdéseket tudományos szempontból megvilágítson és azok megoldását elősegítse. Feladata, hogy a dolgozóknak kézzelfogható és érthető módon segítséget nyújtson üzemi munkájukhoz és ezen keresztül az ötéves erdőszítési terv eredményes megvalósítását előbbre vigye.

Az Erdészeti Egyesület Lapja, az Erdészeti Lapok így napirendre tűzte az oktatás kérdését is és mindenekelőtt az erdőgazdasági üzemekben dolgozó munkások kérdését erdészeti kiképzésének problémáit, illetve azoknak megoldását.

Az Erdészeti Egyesület és az Erdészeti Lapoknak újabb feladata, hogy a műszaki értelmiség dolgozóinak problémáin túl, az erdőszítésben dolgozó munkások szakmai képzésének problémáját is vizsgálat tárgyává tegye és azokat az erőket, melyeket az erdőszítés a munkások révén nyer, az erdőgazdaság érdekében felhasználja.

Az Erdészeti Egyesület lapjának tehát támogatnia kell az erdőgazdasági üzemek irányítójának, az Erdőközpontnak a munkáját és gondoskodnia kell róla, hogy az erdőszítésben elhelyezést nyert ipari dolgozók továbbképzése minden tekintetben a legnagyobb eredménnyel történjék. Gondoskodni kell arról, hogy az előadások színvonalát, az előadások megszervezését a szakemberek állandóan vizsgálat tárgyává tegyék és az előadásokat állandóan figyelemmel kísérik, hogy az oktatás menetközben is tovább fejlődjön.

Egyidejűleg napirendre kell tűzni műszaki értelmiségeink továbbképzésének ügyét. Meg kell találnunk a lehetőséget arra, hogy haladó szellemű műszaki értelmiségünk továbbképzését oly módon biztosítsuk, hogy üzemi munkájukat ugyanakkor zavartalanul elvégezhessék.

Egyidőben a kormányzat által létesített munkások kiképzését biztosító gazdasági és műszaki akadémiával — melyet „Vörös Akadémiának” is neveznek, nyitottuk meg mind az Erdőközpontban, mind a nemzeti vállalatainknál elsősorban a vezető munkások számára a szakmai kiképzést biztosító iskolákat, hogy az erdőszítésben dolgozói megfelelő módon végezzék feladataikat, s az épülő szocialista Magyarország, ezenbelül az újjászületett szocialista erdőszítésben helyüket — az ország követelményeinek megfelelően — töltsék be.

Iskoláink előtt az a feladat áll, hogy munkásokat megfelelő kiképzéssel a technikai, szakmai értelmiség színvonalára emeljék. Arra kell kiképeznünk dolgozóinkat, hogy az erdőszítés egyáltalában nem könnyű, biológiai, műszaki és üzemvezetési problémáival megismerkedjenek, s alkalmassá legyenek arra, hogy a szocialista erdőgazdaság fejlesztésében feladatukat megfelelő módon teljesíthessék.

Sztálin elvtárs mondotta: „Ha jó és nagyszámú kádereink lesznek az iparban, a mezőgazdaságban, a közlekedésben, a hadseregben, országunk győzhetetlen lesz. Ha ilyen kádereink nem lesznek, mind a két lábunkra sántítani fogunk.” És mi hozzátehetjük, hogy erdőgazdaságunknak ugyanígy jó és nagy számú, képzett káderre van szüksége, ahhoz, hogy biztosan haladjuk, sántítás nélkül azon a munkaterületen, amelyen reánk 240.000 kat. hold beerdősítésének feladata vár.

Az eddigiek során is megállapíthatjuk, hogy munkásokat jól állták meg a helyüket. Feladataink azonban egyre nagyobbak, egyre nehezebbek lesznek. A szervezés problémáin túl ma már előttünk állnak az országfásítás feladatai, előttünk állnak azok a műszaki és tudományos kérdések, melyekkel megbirkózni csak olyan káderek segítségével lehet, akik politikai színvonaluk állandó emelése mellett, a szakmai képzést is messzemenően magukévé tudják tenni. A szocialista erdőszítésnek olyan dolgozókra van szüksége, akik az alapvető problémákat megértik, akik mind pénzügyi, mind egyéb vonalon általában ismerik üzemünk menétét. Az olyan vezető, aki a technikai problémákkal nem ismerkedik meg, az olyan munkások káder, aki üzemi kérdéseivel nincs tisztában, huzamosabb ideig nem tudja helyét megállni.

Az Erdőközpontban és a nemzeti vállalatoknál dolgozó munkásokat csaknem valamennyien vezető funkciót töltenek be, mert az erdőgazdaságban a gazdálkodás és az üzemmenet szervezetéből eredően minden üzemegységben dolgozó előadó is, vezető szerepet lát el. Molotov elvtárs 1937 február 27-én a Szov-

jetunió (Bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága előtt tartott beszámolójában egyebek között a következőket mondta: „Felemelni a gazdasági szervek és vállalatok aktivitát, ez gazdasági munkánk megjavításával kapcsolatban egyik legfontosabb feladatunk, egyik legfontosabb biztosíték a sikerekhez. A vezetőnek értenie kell ahhoz, hogy főbb munkatársait megválogassa, ellenőrizze munkájukat, segítségükre legyen munkájuk hiányosságainak kiküszöbölésében és elősegítse politikai fejlődésüket.“ Mi hozzáfűzhetjük, hogy az a vezető ért ahhoz, hogy munkatársait jól megválogassa, aki az üzem feladataival tisztában van.

Az erdőgazdaságban alkalmazott munkáskáderek szakmai és politikai képzése céljából 45.350/1949. sz. rendelettel az Erdőközpontban és a nemzeti vállalatoknál tanfolyamokat szerveztünk. Az előadások anyagának elkészítésekor messzemenően arra voltunk figyelemmel, hogy dolgozóink a munka helyes megszervezésének módszereit sajátítsák el. Természetesen egy pillanatig sem gondolhattunk arra, hogy az Egyetem, vagy az erdészeti iskolák tananyagát öleljük fel. Ez nem a mi feladatunk. Számunkra az a döntő, hogy az erdőgazdaság első öt éves tervének végrehajtásához megteremtjük azokat a szakembereket, akik a tervegazdálkodás során az élenjáró munkát végezni tudják. A kiképzés munkájában munkáskádereinket messzemenően támogatja, tudása legjavát adva, a haladó szellemi értelmiség, mely úgy Budapesten, mint vidéken készen áll arra, hogy a most meginduló iskolák segítségével a rájuk váró feladatokat teljesíteni tudják.

A most megindult három hónapos tanfolyamon heti két előadásban az alábbi tananyag kerül előadásra.

1. A Szovjetunió 15 éves fásítási terve és az öt éves országfásítási tervünk összefüggései.
2. Az erdő a nemzetgazdaságban. Az erdők tulajdoni megoszlása a múltban és a népi demokráciában. Az erdőgazdálkodás szervezete a múltban és a jelenben.
3. Az erdők életközössége — Micsurin-Liszenko biológiai elveinek alkalmazása az erdőgazdaságra.
4. Az erdei fák ismertetése. Termőhely-viszonyok. Erdőművelési alapismertetek.
5. Fahasználat és szállítás. Egyéb erdőgazdasági és üzemi munka.
6. Erdőgazdaságunk mai helyzete, mennyiségi és minőségi állapota. Az erdőgazdálkodás fejlődési perspektívái.
7. Erdőrendezési alapfogalmak.
8. Üzemünk működése.
9. Pénzgazdálkodás — üzemi könyvelés.
10. Költség, önköltség az erdőgazdaságban. Önköltségcsökkentés.
11. Tervegazdaság, tervekészítés.
12. Bérezés. Bérpolitika a népi demokráciában.
13. Erdőgazdasági kollektív szerződés.
14. Erdőgazdasági munkaerőgazdálkodás.
15. Szocialista munkamódszerek. Szocialista munkaerőkölcs.

Az előadott anyagot az előadást követő napon szemináriumszerűen beszéljük meg a hallgatók és beszámolnak tanulmányaikról.

Az Erdőközpont és a budapesti székhelyű nemzeti vállalatok alkalmazottai részére tartott tanfolyam 49 hallgatóval, a szombathelyi N. V.-nél 13, a zalaegerszegi N. V.-nél 13, a pécsi N. V.-nél 25, a szegedi N. V.-nél 21, a debreceni N. V.-nél 21, a sátoraljai helyi N. V.-nél 18, a miskolci N. V.-nél 18, az egri N. V.-nél 26 hallgatóval indult meg a tanfolyam.

A győri N. V. előzetes jelentése szerint 22, a nyírségi N. V. 17, a kaposvári N. V. pedig 23 hallgatóval indítja meg a munkáskáderek továbbképző tanfolyamát. A tanfolyamok összes hallgatóinak létszáma 266 fő.

Dolgozóinknak meg kell ismerkedniük az erdők szerepével a nemzetgazdaságban meg kell ismeriük a tulajdonjogi megoszlást a múltban és a jelenben. Látniuk kell, hogy milyen az az irány, amely felé haladnak.

Munkáskáder iskoláinkon — először Magyarországon — ismertetjük dolgozó társainkkal, az egyetemet is megelőzve, a haladó szovjet tudomány hatalmas eredményeit.

Dolgozóinknak alkalmuk lesz megismerkedni a szovjet biológiai tudomány élenjáró Micsurin-Liszenko-féle elméletével. A szovjet szocialista biológia eredményei a reakciós Morgan-Weissmann-Mendel elveivel, akik a természet megváltoztathatatlanságának elvét képezték, — bebizonyították azt, hogy a szocialista tudomány a dolgozó nép életszínvonala emelésének érdekében még a természet megváltoztatására is képes.

Megismerkednek dolgozóink az erdőművelési alapismeretekkel. Ezideig még az egyetemi oktatásnak is az erdőművelés a legelhanyagoltabb ága volt. Mind-

annyian tudjuk, hogy a feudál-kapitalista Magyarország az erdők pusztítására rendezkedett be. A szocialista erdőgazdálkodás feladata ezzel szemben az erdők létesítése, ezért dolgozóinknak mindenekelőtt az erdőművelés tudományával kell felvértezni magukat. Az előadások során megismerkedünk erdőgazdaságunk mai helyzetével, mennyiségi és minőségi állapotával, az erdőrendezés alapfogalmával, mely lényegében az erdészetben a tervegazdálkodás alapját képezi.

A szocialista erdőgazdálkodás, mely a nemzetgazdaság egyik ága, nem maradhat el a többi gazdasági szektor fejlődése mögött. Ezért a helyes gazdaságszervezés érdekében ismertetjük dolgozóink előtt a költség, az önköltségsökkentés irányelveit és népi demokráciánk bérpolitikáját is. Tervegazdálkodásunk egyik legjelentősebb feladata a munkaerőgazdálkodás, melyhez szervesen kapcsolódik a szocialista munkamódszerek és szocialista erkölcs megismerése.

Erdőgazdaságunk az ötéves terv feladatait a legnagyobb erőfeszítéssel, de a legnagyobb lelkesedéssel, idő előtt kívánja megvalósítani, illetve túlteljesíteni. Az ötéves terv sikerének legfőbb biztosítéka a Szovjetunió 15 éves sztalin, természetátalakító fásítási tervének gondos tanulmányozása. Az eddigiek során is világosan láthattuk, hogy számunkra a Szovjetunió erdősítési terve milyen hihetetlen nagy segítséget jelent. Azt kell mondanunk, hogy a szovjet erdősítési terv végrehajtásának feltételei, a szervezés módszerei, tudományos elveinek alkalmazása, majd nem változtatás nélkül ötéves tervünk végrehajtásában a döntő sikert jelentik. Ezért dolgozóink előtt már első előadásként a Szovjetunió erdőgazdaságát és fásítási tervét ismertettük.

Az előadásokban a politikai nevelés is döntő szerepet kapott. Sztalin elvtárs mondta: „Mint alapigazságot kell elismerni, hogy minél magasabb a párt- és állami munka bármely területén működő funkcionáriusok politikai színvonala és marxista-leninista öntudata, annál magasabb és termékenyebb az a munka, annál hatékonyabbak a munka eredményei és megfordítva, minél alacsonyabb a funkcionáriusok politikai színvonala és marxista-leninista öntudata, annál valószínűbbek a bajok és a kudarcok a munkában, annál valószínűbb maguknak a funkcionáriusoknak az elsekélyesedése és kicsinyes, korlátolt emberekké való átvedlése, annál valószínűbb elfajulásuk. Bátran kimondhatjuk, ha képesek volnánk kádereinket a munka minden területén ideológiailag kiképezni, és politikailag annyira megfedezni, hogy szabadon tájékozódni tudnának, a belső és a nemzetközi helyzetben, ha képesek volnának arra, hogy teljesen érett marxistákká-leninistákká tegyünk őket, akik komoly hiba nélkül meg tudják oldani az ország vezetésének kérdéseit, akkor minden alapunk meg volna arra, hogy kérdéseink kilenczted részét már megoldottnak tekintsük.“

„A szocialista társadalom emberét elsősorban a munkához való viszonya jellemzi. Ez a viszony merőben különbözik a kapitalista társadalom munka-viszonyától. A szocialista társadalom dolgozója a saját jövőjét építi. A munka tehát az új társadalom építésének alapja és az új ember nevelésének legfontosabb eszköze.“ — mondta Kalinin elvtárs, a kommunista nevelésről írott könyvében. „Ha ma, a szocialista társadalomban dolgozik jól valaki, magával ezzel a ténnyel a szocializmus oldalára áll és elért eredményeivel nemcsak a kommunizmus felé vezető utat egyengeti, hanem segít letörni a világproletariátus rabláncait is, — a kommunizmus aktív harcosává válik.“ Kalinin elvtárs által mondottakat azzal egészíthetjük ki, hogy ennek egyik fontos feltétele ez az oktatás, mely dolgozóink számára irányt mutat ahhoz, hogy a kommunizmus aktív harcosává váljanak.

A szocialista építő munkához művelt emberekre van szükség. A marxista pedagógia szerint pedig művelt embernek nem az számít, aki sokat olvas, hanem az, aki behatóan foglalkozik a marxista filozófiával, magává teszi a tudomány kincseit, gondolkodik az olvasottakon és össze tudja kapcsolni a forradalmi elméletet a forradalmi gyakorlattal, vagyis a marxista-leninista elméletet a proletariátus diktatúrájának gyakorlatával, a szocialista erdészeti tudományát az üzem gyakorlatával.

A fasizmus bukása és a második világháború új embertípus megszületését is jelentette, a kommunista emberét. Ezek az új típusú kommunista emberek iskoláink hallgatói, akik azért képezik magukat, hogy „többé semmi se állítsa meg őket a világ megváltoztatásában, az élet átalakításában.“

Az épülő szocialista Magyarország gondoskodik arról, hogy dolgozói magas képzettséggel az országépítés munkájában hathatósabban tudjanak résztvenni. Elvárja tőlük, hogy az iskolában tanultak felhasználásával munkájuk termelékenységét növeljék. Meggyőződésünk, hogy ezt dolgozóink úgy az Erdőközpontban, mint a nemzeti vállalatoknál létesült tanfolyamokon mélyen átérzik és bebizonyítják, hogy méltók arra a bizalomra, mely a munkásosztály és annak élcsapata, a Magyar Dolgozó Pártja részéről személyükkel kapcsolatban megnyilvánul.